

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/1/2014
Identifikačné číslo spisu:	7113217429
Dátum vydania rozhodnutia:	08.01.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Vladimír Magura
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7113217429.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne ZDRAVSERVIS spol. s r.o., so sídlom v Košiciach, Michalovská 2, IČO: 36 588 148, proti žalovanej WALDI, s.r.o., so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Sama Chalútku 1768/11, IČO: 45 931 364, zastúpenej JUDr. Miroslavom Katunským, advokátom so sídlom v Košiciach, Floriánska 16, o nariadenie predbežného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 25C 160/2013, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 8. októbra 2013 sp.zn. 6 Co 356/2013

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice I uznesením zo 16. júla 2013 č.k. 25 C 160/2013-30 návrh žalobkyne na vydanie predbežného opatrenia zamietol. Rozhodol tak s odôvodnením, že návrh na vydanie predbežného opatrenia tak, ako ho navrhla žalobkyňa nebol vykonateľný. Žalobkyňa ním totiž žiadala, aby súd uložil žalovanému povinnosť strpieť pripojenie budovy pracovne do distribučnej sústavy elektrickej energie za účelom odberu elektrickej energie a distribučnej sústavy siete plynu, pričom takto navrhované predbežné opatrenie by neukladalo povinnosť pre dodávateľa elektrickej energie zabezpečiť dodávku elektriny do požadovaného objektu.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobkyne uznesením z 8. októbra 2013 sp.zn. 6 Co 356/2013 zmenil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. tak, že nariadil predbežné opatrenie tohto znenia: „Žalovaný je povinný strpieť pripojenie budovy pracovne súpr.č. 431, na parc. č. 1393/251, v kat.úz. E., druh stavby: budova obchodu a služieb, evidovanej na LV XXXXX do distribučnej sústavy elektrickej energie za účelom odberu elektrickej energie a distribučnej sústavy siete plynu, a to až do právoplatného skončenia konania o neplatnosť dražby vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 29Cb 53/2013.,, Odvolací súd dospel k záveru, že sú splnené všetky zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia, preto pokiaľ súd prvého stupňa dospel k inému

záveru, bolo jeho rozhodnutie vecne nesprávne. Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa podala žalobu o neplatnosť dobrovoľnej dražby, ktorej predmetom bola budova pracovne pôvodne vo vlastníctve žalobkyne, osvedčila tak pravdepodobnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a tiež aj vzťah navrhovaného predbežného opatrenia ku konaniu o neplatnosť dražby, v ktorom bude odstránená spornosť nárokov medzi účastníkmi. Súčasne podľa názoru odvolacieho súdu osvedčila aj nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ktorá vyplývala z tej skutočnosti, že žalovaná vykonáva kroky smerujúce k odpojeniu budovy pracovne od distribučnej sústavy elektrickej energie. Napriek tomu, že k odpojeniu budovy dodávateľom elektrickej energie nedošlo, vzhľadom na konanie žalovanej hrozí žalobkyni stav, že k tomu dôjde, čo by malo za následok okamžité znemožnenie jej podnikateľskej činnosti a vznik škody. Trvanie predbežného opatrenia odvolací súd vymedzil do právoplatného skončenia konania o neplatnosť dražby, keďže predbežné opatrenie bude dôvodné iba do času, kým právo užívania budovy pracovne žalobkyňou bude medzi účastníkmi sporné. Odvolací súd sa stotožnil s argumentmi žalobkyne vo vzťahu ku formulácii návrhu predbežného opatrenia, vzhľadom k tomu, že z predložených listinných dôkazov vyplýva, že dôvodom odstúpenia dodávateľa od zmluvy so žalobkyňou boli výlučne úkony žalovanej a nie vlastná iniciatíva dodávateľa. O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 145 O.s.p. tak, že budú súčasťou rozhodnutia o veci samej.

Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu napadla žalovaná (ďalej aj „dovolateľka,“) dovolaním a žiadala napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania žalovaná odôvodnila ustanovením § 237 písm. g/ O.s.p. (vo veci rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený) a ustanovením § 241 ods.2 písm. b/ O.s.p. (konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci). Dovolateľka poukázala na skutočnosť, že žalobkyňa žiadala o nariadenie predbežného opatrenia až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Košice I. pod sp.zn. 29 Cb 53/2013 a aj odvolací súd nariadil predbežné opatrenie do právoplatného skončenia tohto konania, pričom konanie o neplatnosť dražby je vedené pred Okresným súdom Košice II pod sp.zn. 18C 73/2013. Keďže vo veci šlo o návrh na predbežné opatrenie podané po začatí konania, s poukazom na § 74 ods. 2 O.s.p. mal vo veci tohto návrhu rozhodnúť zákonný sudca v konaní vedenom pod sp.zn. 18C 73/2013 na Okresnom súde Košice II. Preto sa dovolateľka domnievala, že vo veci rozhodol nezákonný sudca a súd bol nesprávne obsadený a nepríslušný. Tým, že odvolací súd na tento nedostatok nereflektoval, tiež rozhodol vo veci bez toho, aby bol odvolacím súdom pre konanie vo veci samej.

Žalobkyňa sa k podanému dovolaniu nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa výslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalcovskom, tlmočnom, o

odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Keďže v prejednávanej veci je dovolaním žalovanej napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, ktoré vykazuje znaky jedného z rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, proti ktorým nie je dovolanie prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalovanej z ustanovenia § 239 O.s.p. vyvodit' nemožno.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Dovolateľka procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až f/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na žalovanou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zamerl na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci rozhodol vylúčený sudca a súd bol nesprávne obsadený (§ 237 písm. g/ O.s.p.).

Pod dovolací dôvod v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p. spadajú dva prípady; a to pokiaľ vo veci rozhodol vylúčený sudca teda vec prejednal a rozhodol sudca, ktorý nie je zákonným sudcom (viď čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Druhá situácia nastane, ak súd nebol správne obsadený a namiesto senátu zloženého zo zákonom stanoveného počtu sudcov rozhodne buď samosudca alebo senát v inom než predpísanom zložení.

Právo na zákonného sudcu zaručuje Ústava Slovenskej republiky v čl. 48 ods. 1, podľa ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi; príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“) zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte (§ 3 ods. 3 zákona o súdoch).

V zmysle vyššie citovaného zákonného rámca za zákonného sudcu teda možno považovať len sudcu, ktorý je sudcom vecne a miestne príslušného súdu ustanoveného zákonom, určeným podľa vopred daných zásad rozvrhom práce (m.m. I. ÚS 239/04, III. ÚS 116/06, II. ÚS 283/09).

Podľa § 74 ods. 2 prvej vety Občianskeho súdneho poriadku príslušný na nariadenie predbežného opatrenia je súd, ktorý je príslušný na konanie o veci.

Podľa § 105 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd skúma miestnu príslušnosť iba podľa § 88. Ak však navrhovateľ vystupuje v rôznych veciach opätovne ako navrhovateľ alebo ak miestnu príslušnosť namieta odporca, súd skúma miestnu príslušnosť aj podľa § 84 až 87. Súd skúma miestnu príslušnosť prv, než začne konať o veci samej. Neskôr ju skúma len na námietku účastníka, ak ju uplatní najneskôr

pri prvom úkone, ktorý účastníkovi patrí.

V prejednávanej veci sa žalobkyňa domáhala nariadenia predbežného opatrenia - uloženia povinnosti žalovanej strieť pripojenie budovy prácovne do distribučnej sústavy elektrickej energie a distribučnej sústavy siete plynu. Na prejednanie tohto návrhu bol v zmysle § 9 ods.1 O.s.p. vecne príslušný okresný súd. Miestna príslušnosť okresného súdu bola v danom prípade určená ustanovením § 74 ods. 2 O.s.p., súdom miestne príslušným tak mal byť Okresný súd Košice II., na ktorom je vedené konanie o veci samej (o neplatnosť dobrovoľnej dražby). Okresný súd Košice I., na ktorom bol návrh podaný, bol povinný v zmysle § 105 ods. 1 O.s.p. skúmať miestnu príslušnosť ešte pred tým, ako začal o veci samej konať. Vzhľadom k tomu, že súd rozhodol o návrhu na vydanie predbežného opatrenia a tým začal konať o tomto návrhu teda o veci samej, bolo možné nedostatok miestnej príslušnosti súdu odstrániť už len na základe námietky účastníka, pokiaľ by ju uplatnil najneskôr pri prvom úkone, ktorý mu patril. Keďže žalovanej bolo doručené uznesenie okresného súdu, ktorým návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, ako aj odvolanie podané žalobkyňou proti tomuto uzneseniu, mala žalovaná vytvorenú procesnú možnosť pre svoj prvý úkon vo veci a tým bolo vyjadrenie k odvolaniu. V tomto okamihu žalovaná mala vedomosť o tom, že bolo proti nej podané predbežné opatrenie ako aj o tom, ktorý súd vo veci koná. Pokiaľ žalovaná nevyužila možnosť namietať miestnu nepríslušnosť okresného súdu v tejto fáze konania, nevyužila svoje procesné oprávnenie v zmysle § 105 ods. 1 veta posledná O.s.p. pri svojom prvom úkone, ktorý jej vo veci patril, nemohla tak už urobiť ani v rámci dovolania. Na nedostatok miestnej príslušnosti okresného súdu nemohol v tomto štádiu konania prihliadať ani odvolací súd, pretože túto možnosť má v zmysle občianskeho súdneho poriadku súd len pred začatím konania o veci samej. Ak teda žalovaná po začatí konania vo veci samej miestne nepríslušným súdom nenamietla túto skutočnosť (nedostatok miestnej príslušnosti) pri svojom prvom úkone, ktorý jej patril, došlo k odstráneniu nedostatku tejto podmienky konania. Rovnako odborná právnická literatúra zastáva názor, že ak účastník nevyužil procesnú možnosť namietať nedostatok miestnej príslušnosti najneskôr pri prvom úkone, ktorý mu patrí, dochádza v prípade nevyužitia tejto možnosti účastníkom konania ku konvalidácii nedostatku miestnej príslušnosti súdu (porovnaj „Občiansky súdny poriadok - Komentár“, Števček / Ficová a kol., C. H. Beck, 2009, str. 279).

Na základe vyššie uvedeného dovolací súd konštatuje, že pokiaľ došlo ku konvalidácii nedostatku miestnej príslušnosti súdu, potom možno konštatovať, že vo veci konal súd vecne i miestne príslušný a teda aj sudca tohto súdu, ktorý vo veci rozhodol, bol zákonným sudcom prideleným v súlade s rozvrhom práce (uvedenú skutočnosť však žalovaná nenamietala).

Námietka žalobkyne, že došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p. tým, že súd bol nesprávne obsadený, nie je dôvodná, pretože táto situácia by nastala len v tom prípade, ak by vec bola prejednaná a rozhodnutá samosudcom, hoci vo veci mal konať senát (§ 36 ods.3 O.s.p.), o daný prípad však v prejednávanej veci nejde. O predbežnom opatrení na okresnom súde rozhodol samosudca v súlade s § 36 ods.2 O.s.p. a v odvolacom konaní rozhodoval senát krajského súdu v zmysle § 36 ods. 3 veta druhá O.s.p.

Žalovaná ďalej poukázala na nesprávne údaje uvedené v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré boli prevzaté do výrokovvej časti uznesenia odvolacieho súdu. Išlo o spisovú značku žaloby o určenie neplatnosti dražby a označenie konajúceho súdu, ktoré sa zmenili potom, ako bola žaloba postúpená inému súdu pre nedostatok miestnej príslušnosti súdu. Vzhľadom k tomu, že predmetná žaloba bola pripojená k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a aj z obsahu tohto návrhu je zrejmé, o ktorú žalobu ide, nemôže medzi účastníkmi konania vzniknúť pochybnosť o tom, do skončenia akého konania predbežné opatrenie platí. Navyše samotná dovolateľka tvrdí, že o návrhu mal rozhodnúť súd, ktorý rozhodoval o predmetnej žalobe, je teda zrejmé, že nemá problém s identifikáciou konania o veci samej. Pokiaľ dovolateľka namieta, že ide o tzv. inú vadu konania, dovolací súd uvádza, že vada tejto povahy je síce relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorý ale môže byť úspešne uplatnený iba ak je dovolanie procesne prípustné (o tento prípad v preskúmvanej veci nejde). Sama vada tejto povahy prípustnosť dovolania nezakladá.

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p.

prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej ako neprípustné podľa § 234b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p., odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala. Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože nepodala návrh na ich náhradu (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.